

hrvatski turizam u brojkama

4

VOL 3. BROJ
ISSN 1847-3369

/2009.

sadržaj:

A. TURISTIČKA POTRAŽNJA

- A1. Potražnja prema emitivnim zemljama
- A2. Potražnja prema vrstama smještaja
- A3. Potražnja prema turističkim područjima

B. SMJEŠTAJNI KAPACITETI

- B1. Struktura osnovnih grupa smještajnih kapaciteta – trend 2005.-2009.
- B2. Iskorištenost osnovnih grupa smještajnih kapaciteta prema turističkim područjima – trend 2005.-2009.

**C. ODABRANA OBILJEŽJA PUTOVANJA U HRVATSKU -
TRENDOVI 1987.-2007.**

- C1. Pratinja na putovanju – trend 1987.-2007.
- C2. Izvori informacija – trend 1987.-2007.
- C3. Učestalost dolaska u Hrvatsku i turističko mjesto – trend 1994.-2007.
- C4. Duljina boravka u Hrvatskoj – trend 1989.-2007.

**D. TURISTIČKA POTROŠNJA U DESTINACIJI –
TRENDOVI 1997.-2007.**

- D1. Prosječna dnevna potrošnja turista u destinaciji prema vrstama usluga – trend 1997.-2007.
- D2. Struktura i stopa promjene prosječne dnevne potrošnje turista u destinaciji prema vrstama usluga – trend 1997.-2007.

E. TURISTIČKA POTROŠNJA

- E1. Prihodi i rashodi od putovanja u platnoj bilanci Hrvatske

Hrvatski turizam u brojkama je stalna tromjesečna publikacija Instituta za turizam koja u ovom broju donosi izbor ključnih pokazatelja o turističkom prometu u turističkim regijama Hrvatske (A), smještajnim kapacitetima (B), zatim trendove odabranih obilježja putovanja u Hrvatsku u razdoblju 1997.-2008. (C), trendove u strukturi prosječne dnevne potrošnje turista u razdoblju 1987.-2008. (D) te podatke o prihodima i rashodima od putovanja u platnoj bilanci Hrvatske (E). Publikacija je, prije svega namijenjena onima kojima turizam nije u fokusu, a žele poznavati osnovne činjenice. Jednako tako, publikacija može biti i polazište za daljnja istraživanja.

Izvori podataka:

- Institut za turizam
- BIST – Sustav poslovne inteligencije u turizmu, Institut za turizam
- TOMAS Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj – Trendovi 1987.-2008., Institut za turizam, 2009.
- TOMAS Stavovi i potrošnja posjetitelja kulturnih atrakcija i događanja – Kulturni turizam 2008, Institut za turizam, 2009.
- DZS - Državni zavod za statistiku
- HNB - Hrvatska narodna banka; www.hnb.hr

Impresum:

Izdaje: Institut za turizam, Vrhovec 5, 10000 Zagreb, Hrvatska, www.iztg.hr
 Za izdavača: Sanda Čorak
 Urednice: Blaženka Vrdoljak-Šalamon i Petra Gatti
 Recenzent: Neven Ivandić
 Lektor: Danijela Unić
 Dizajn: Goran Curl
 Grafički prijelom: Zoran Petrović Zagreb, 2009.

A.

TURISTIČKA POTRAŽNJA

A1. POTRAŽNJA PREMA EMITIVNIM ZEMLJAMA

Struktura potražnje prema emitivnim zemljama u 2009. godini

	Noćenja (u 000)	Udio u ukupnim noćenjima (u %)	Stopa promjene 2009/ 2008.	Prosječna duljina boravka
Njemačka	11.451	20,3	4,3	7,2
Slovenija	5.635	10,0	-2,9	5,6
Italija	5.135	9,1	1,3	4,3
Austrija	4.515	8,0	8,4	5,1
Češka	4.020	7,1	-2,5	6,6
Poljska	2.738	4,9	9,0	6,0
Nizozemska	2.446	4,3	4,8	7,9
Slovačka	2.000	3,6	3,4	6,5
Mađarska	1.644	2,9	-14,7	5,1
Francuska	1.533	2,7	-6,3	3,8
Prvih 10	41.118	73,0	1,6	5,8
Ostali strani	9.382	16,7	-7,5	4,2
Ukupno strani	50.501	89,7	-0,2	5,4
Domaći	5.799	10,3	-10,5	3,6
Sveukupno	56.300	100,0	-1,4	5,1

Izvjешće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztg.hr
 Izvorni podaci DZS-a

U 2009. godini zabilježeno je oko 56 milijuna noćenja ili 1,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Iako su domaći turisti pri tome ostvarili znatno manje noćenja (pad od -10,5) to nije značajnije utjecalo na ukupnu stopu promjene zbog izrazitog međunarodnog karaktera

hrvatskog turizma. Među deset najznačajnijih emitivnih tržišta najveći pad ukupnog broja noćenja zabilježen je kod gostiju iz Mađarske (-15%), Francuske (-6%) i Slovenije (-3%), a najveći rast u noćenjima gostiju iz Poljske (9%) i Austrije (8%). Blizu tri četvrtine (73%) ukupnih noćenja 2009. godine generirali su gosti iz deset zemalja (Njemačke, Slovenije, Italije, Austrije, Češke, Poljske, Nizozemske, Slovačke, Mađarske i Francuske) koji su u prosjeku boravili oko 6 dana. U odnosu na tu prosječnu duljinu boravka, Francuzi borave najkraće (4 dana), a Nizozemci najduže (9 dana). Boravak u komercijalnim smještajnim objektima domaćih gostiju traje prosječno oko 4 dana.

A2. POTRAŽNJA PREMA VRSTAMA SMJEŠTAJA

Noćenja turista prema glavnim vrstama smještajnih kapaciteta u 2009.

	Hoteli	Turistička naselja	Apartmanski smještaj	Kampovi	Privatni smještaj	Ostalo	Ukupno
Noćenja (u 000)							
I.-IV.	1.780	67	69	155	186	398	2.654
V.-VI.	3.393	692	441	2.548	1.996	974	10.044
VII.-VIII.	5.510	1.576	1.276	9.680	14.931	2.370	35.342
IX.	2.016	415	260	1.337	1.503	538	6.069
X.-XII.	1.477	84	45	72	200	312	2.190
Ukupno I-XII.	14.176	2.833	2.091	13.791	18.815	4.593	56.300
Struktura (u %)							
I.-IV.	67,1	2,5	2,6	5,8	7,0	15,0	100,0
V.-VI.	33,8	6,9	4,4	25,4	19,9	9,7	100,0
VII.-VIII.	15,6	4,5	3,6	27,4	42,2	6,7	100,0
IX.	33,2	6,8	4,3	22,0	24,8	8,9	100,0
X.-XII.	67,4	3,8	2,1	3,3	9,1	14,3	100,0
Ukupno I-XII.	25,2	5,0	3,7	24,5	33,4	8,2	100,0
Stopa promjene (u odnosu na isto razdoblje 2008.)							
I.-IV.	-6,6	-6,6	-8,5	27,1	7,8	-7,1	-4,4
V.-VI.	-9,5	-22,1	-7,9	1,3	2,0	1,2	-4,8
VII.-VIII.	-3,8	-14,4	6,4	2,3	0,7	1,3	-0,1
IX.	-7,2	-10,1	13,7	12,4	9,9	-8,7	1,0
X.-XII.	-7,2	62,6	-3,1	20,8	-19,7	-16,9	-7,7
Ukupno i.-XII.	-6,4	-11,2	13,5	2,8	1,3	-7,0	-1,4

Izvješće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztg.hr

Izvorni podaci DZS-a

Turistička naselja: hotelsko naselje, hotelsko-apartmansko naselje, turističko naselje

Apartmanski smještaj: apartman, apartman tip studio, apartmani, apartmansko naselje, turistički apartman

Kampovi: kamp, kamp odmaralište, kampiralište

U 2009. godini najveći broj noćenja zabilježen je u privatnom smještaju (33%), a hoteli i kampovi imaju slične udjele od oko 25%. Udio noćenja ostvarenih u apartmanima (4%) i turističkim naseljima (5%) zajedno iznosi manje od 10%. Usporedba rezultata sa rezultatima iz 2008. godine govori da su tri glavne vrste smještajnih kapaciteta (hoteli, privatni smještaj i kampovi) završile godinu s različitim uspjehom: hoteli su imali pad od -6%, kampovi porast od oko 3%, a privatni smještaj je imao rezultate na razini prošlogodišnjih – porast od 1%. U glavnoj sezoni (srpanj-kolovoz) promjena u ostvarenom broju noćenja u svim komercijalnim smještajnim kapacitetima je zanemariva u odnosu na prethodnu godinu, dok je na godišnjoj razini zabilježen pad od -1,4%.

A3. POTRAŽNJA PREMA TURISTIČKIM PODRUČJIMA

Noćenja turista prema turističkim područjima* u 2009.

	NOĆENJA (u 000)						STRUKTURA (ukupno I.-XII., u%)					STOPA PROMJENE (u odnosu na isto razdoblje 2008.)					Udio regija u ukupnom prometu I.-XII. (u %)	
	I.-IV.	V.-VI.	VII.-VIII.	IX.	X.-XII.	UKUP- NO	I.-IV.	V.-VI.	VII.-VIII.	IX.	X.-XII.	I.-IV.	V.-VI.	VII.-VIII.	IX.	X.-XII.		UKUP- NO
Istra	713	3.662	11.217	2.092	446	18.130	3,9	20,2	61,9	11,5	2,5	-2,4	-2,0	1,8	4,5	-7,3	0,9	32,2
Kvarner i gorje	583	2.195	8.161	1.300	442	12.681	4,6	17,3	64,4	10,3	3,5	-2,6	-3,1	0,5	7,2	-8,1	0,1	22,5
Zadarsko područje	141	861	4.432	507	177	6.118	2,3	14,1	72,4	8,3	2,9	12,5	-6,9	-3,2	4,0	47,8	-1,9	10,9
Šibensko područje	102	608	2.607	378	104	3.799	2,7	16,0	68,6	9,9	2,7	-15,6	-6,3	-2,5	-5,8	-21,9	-4,5	6,7
Splitsko- makarsko područje	246	1.406	6.030	1.004	302	8.988	2,7	15,6	67,1	11,2	3,4	-10,9	-10,9	-0,9	-6,6	-2,3	-3,6	16,0
Dubrovačko područje	249	871	2.378	562	265	4.324	5,8	20,1	55,0	13,0	6,1	-3,5	-5,1	-0,4	-2,4	-15,2	-2,9	7,7
Grad Zagreb	294	206	212	112	224	1.048	28,0	19,6	20,2	10,7	21,4	-10,4	-12,8	-4,7	-14,3	-15,5	-11,4	1,9
Kontinentalna Hrvatska	328	233	305	115	230	1.211	27,1	19,3	25,2	9,5	19,0	-3,3	-4,3	-0,9	-8,1	-15,4	-5,9	2,2
Hrvatska - Ukupno	2.654	10.044	35.342	6.069	2.190	56.300	4,7	17,8	62,8	10,8	3,9	-4,4	-4,8	-0,1	1,0	-7,7	-1,4	100,0

Izvjешće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztgz.hr

Izvorni podaci DZS-a

*Kvarner i gorje obuhvaća Ličko-senjsku i Primorsko-goransku županiju

Kontinentalna Hrvatska obuhvaća Bjelovarsko-bilogorsku, Brodsko-posavsku, Karlovačku, Koprivničko-križevačku, Krapinsko-zagorsku, Međimursku, Osječko-baranjsku, Požeško-slavonsku, Sisačko-moslavačku, Varaždinsku, Virovitičko-podravsku, Vukovarsko-srijemsku i Zagrebačku županiju, ostale turističke regije poklapaju se sa županijama

Kada se promatra regionalni raspored potražnje, najveći udio u ukupnim noćenjima u 2009. godini ostvaren je u Istri (32%) i u regiji Kvarner i gorje (23%). Dalmatinske regije (Zadarsko, Šibensko, Splitsko-makarsko i Dubrovačko područje) zajedno sudjeluju u ukupnom prometu sa 41%, a među njima se najveći broj noćenja ostvaruje na Splitsko-makarskom području (16%). Grad Zagreb i Kontinentalna Hrvatska u ukupnom prometu sudjeluju sa oko 4%.

Stope promjene na godišnjoj razini govore da su Istra te Kvarner i gorje ostvarili rezultate na razini prošlogodišnjih dok su ostale regije imale pad broja noćenja koji se u Dalmaciji kreće od -2% do -5%. Najlošije rezultate imao je grad Zagreb – pad broja noćenja od -11%.

B.

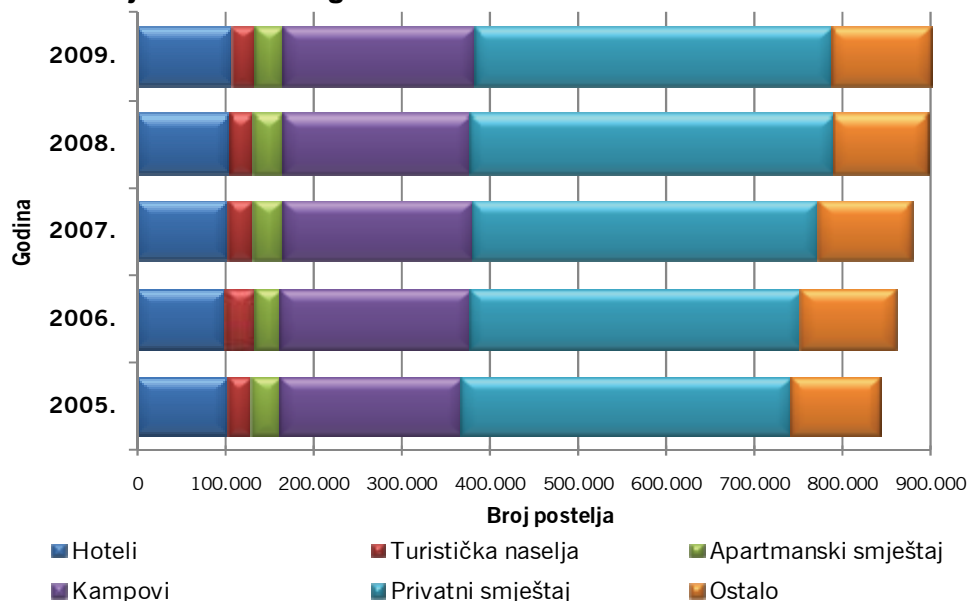
SMJEŠTAJNI KAPACITETI

B1. STRUKTURA OSNOVNIH GRUPA SMJEŠTAJNIH KAPACITETA – TREND 2005.-2009.

U razdoblju 2005.-2008. u Hrvatskoj je broj ležajeva u komercijalnim smještajnim kapacitetima kontinuirano rastao za 2%. Godine 2009. dolazi do stagnacije na što ukazuje neznatno povećanje broja postelja u odnosu na prethodnu godinu. Struktura smještajnih kapaciteta se u cijelom razdoblju nije značajno mijenjala. Karakterističan je vrlo visoki udio privatnog smještaja (od 44% do 46%) i kampova (od 24% do 25%). Hoteli, turistička naselja i apartmanski smještaj imali su udio manji od 20%.

Odnos kapaciteta u 2009. godini u odnosu na početak razdoblja govori da su hoteli i kampovi svoje kapacitete povećali za oko 5%, a privatni smještaj za oko 9%.

Struktura osnovnih grupa smještajnih kapaciteta u razdoblju 2005.-2009. godina

B2. ISKORIŠTENOST OSNOVNIH GRUPA SMJEŠTAJNIH KAPACITETA PREMA TURISTIČKIM PODRUČJIMA – TREND 2005.-2009.

Iskorištenost* osnovnih grupa smještajnih kapaciteta u razdoblju 2005.-2009. (u %)

	Hoteli	Turistička naselja	Apartmanski smještaj	Kampovi	Privatni smještaj	Ostalo	Ukupno
2005.	39,8	28,3	6,7	19,1	10,4	15,4	16,7
2006.	40,1	32,2	13,2	16,2	11,4	12,3	16,9
2007.	40,6	32,3	14,6	16,6	12,3	12,8	17,5
2008.	39,8	32,3	15,1	17,2	12,4	12,3	17,4
2009.	36,3	30,3	17,1	17,5	12,7	11,3	17,1

Izvješće: BIST - Sustav poslovne inteligencije u turizmu; www.iztg.hr

Izvorni podaci DZS-a

*Odgovara bruto iskorištenosti (računa se na ukupan broj dana u mjesecu za objekte koji su radili barem jedan dan u mjesecu).

Prosječna iskorištenost svih kapaciteta Hrvatske, u razdoblju 2005.-2009., se nije mijenjala i iznosila je 17%. U tom petogodišnjem razdoblju iskorištenost hotela najviše oscilira i kreće se od 36%-41% i u padu je od 2007. godine. Iskorištenost privatnog smještaja se kreće u rasponu 10%-13%, a kampova 16%-19% i od 2007. godine se 'stabilizirala' na 17%. Iskorištenost turističkih naselja najbliža je onoj izračunatoj za hotele i u rasponu je 28%-32%. Apartmanski smještaj bilježi kontinuirani porast iskorištenosti i najveća promjena je bila u 2006. godini kada je porasla za 6 postotnih poena. Nakon te godine porast je 1-2 postotna poena.

C.

ODABRANA OBILJEŽJA PUTOVANJA U HRVATSKU - TRENDovi 1987.-2007.

Kao izvor podataka za ovo poglavlje korištena je knjiga TOMAS TRENDovi - Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj 1987.-2008., u kojoj se pored trendova ljetnog, odmorišnog, nautičkog i gradskog turizma (Zagreb), mogu naći i obilježja putnika na putovanju cestovnim prometnicama, zatim posjetitelja na međunarodnim brodskim kružnim putovanjima, posjetitelja nacionalnih parkova i parkova prirode te posjetitelja kulturnih atrakcija i događanja. Više o knjizi može se naći na www.iztg.hr/hr/publikacije/knjige/popis.

C1. PRATNJA NA PUTOVANJU – TREND 1987.-2007.

Pratnja na putovanju u razdoblju od 1987. do 2007. godine (u%)

	1987.*	1989.*	1994.	1997.	2001.	2004.	2007.
S članovima obitelji	35,4	36,8	48,2	47,8	49,6	42,9	47,1
S partnerom	48,1	41,8	32,2	37,2	32,3	37,6	32,1
Sam(a)	4,2	11,8	10,6	4,6	5,2	4,8	5,3
S prijateljima (poznanicima)	12,3	9,6	9,0	9,4	12,9	14,7	15,5
S organiziranom grupom				1,0			
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Samo inozemni gosti

Izvor: TOMAS Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj - TRENDovi 1987.-2008., Institut za turizam 2009.

U Hrvatskoj skoro 80% ljudi ljetuje u krugu obitelji ili s partnerom. Odnos strukturnih udjela 's obitelji' ili 's partnerom' se mijenjao u dvadesetgodinjsnjem razdoblju. Na početku razdoblja, 1987. u ljetnim mjesecima u turističkim odredištima Hrvatske boravi više turista 's partnerom' (48%) a manje onih s obiteljima (35%). U 1994. godini dolazi do nagle promjene tog odnosa. Te je godine, naime, među gostima najviše onih koji ljetuju u krugu obitelji (48%), dok parova ima 37%. Prema rezultatima istraživanja koja su uslijedila taj se odnos ne mijenja tako da se može reći da Hrvatska svojom ponudom tradicionalno najviše privlači obiteljske ljude.

C2. IZVORI INFORMACIJA – TREND 1987.-2007.

Izvori informacija u razdoblju od 1987. do 2007. godine* (u %)

	1987.**	1989.**	1994.	1997.	2001.	2004.	2007.
MEDIJI - UKUPNO	36,6	13,8	27,4	34,0	25,1	28,3	34,0
Brošure, oglasi, plakati			15,2	21,7	19,3	20,5	23,2
Članci u novinama, časopisima			7,4	7,4	6,4	8,3	11,3
Radio, TV, film ili video			4,8	4,7	3,7	5,0	10,1
Preporuke rodbine ili prijatelja	48,1	32,7	40,1	44,9	38,1	32,5	31,2
Internet				1,5	8,8	23,1	29,9
Prijašnji boravak		37,6	52,1	45,8	42,7	45,7	27,2
Preporuke turističke agencije, kluba	29,7	13,1	13,4	10,6	15,5	10,3	13,0
Nisu bile potrebne informacije	17,3				14,0	15,6	12,0
Turistički sajmovi, izložbe			3,3	3,9	3,3	5,3	6,2
Ostalo		2,8	5,7				

* Mogućnost više odgovora

** Samo inozemni gosti

Izvor: TOMAS Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj - TRENDovi 1987.-2008., Institut za turizam 2009.

U sedam istraživanja TOMAS Ljeto koliko ih je provedeno od 1987. do 2007. godine dogodile su se značajne promjene u načinu informiranja turista. U skladu sa općim trendom, najizrazitija promjena je nastala u korištenju Interneta. Internet se prvi put kao korišteni izvor

informiranja navodi u istraživanju 1997. (1,5% ispitanika), a dvanaest godina kasnije se po važnosti svrstava odmah nakon preporuka rodbine i prijatelja. Gledajući pojedinačne izvore informiranja može se zaključiti da utjecaj brošura, oglasa i plakata kontinuirano raste od 2001. godine. Prema rezultatima istraživanja iz 2007. godine mediji, uzeti zajedno, su bili glavni izvor informiranja, zatim Internet i vlastito iskustvo stečeno u ranijim boravcima.

C3. UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU I TURISTIČKO MJESTO – TREND 1994.-2007.

Učestalost dolaska u Hrvatsku i turističko mjesto u razdoblju od 1994. do 2007. godine (u %)

	1994.	1997.	2001.	2004.	2007.
Učestalost dolaska u Hrvatsku*					
Prvi posjet	21,1	21,9	19,0	14,1	18,9
Drugi posjet	15,1	16,1	17,2	17,1	20,7
Više posjeta	63,8	62,0	63,8	68,8	60,4
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Učestalost dolaska u turističko mjesto					
Prvi posjet	47,2	43,2	40,9	34,5	42,1
Drugi posjet	16,2	19,9	21,8	21,6	25,3
Više posjeta	36,6	36,9	37,3	43,9	32,6
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Samo inozemni gosti.

Izvor: TOMAS Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj - TRENDOVI 1987.-2008.,
Institut za turizam 2009.

Rezultati pet istraživanja koliko ih je provedeno od 1994. do 2007. godine pokazuju da se velika većina gostiju Hrvatske može smatrati lojalnim gostima. Velika većina, a to znači bar 60% ih je u više navrata posjetilo Hrvatsku. Udio onih koji dolaze prvi put se u navedenom razdoblju nije značajno mijenjao i kreće se u rasponu 19%-22% ukoliko se izuzme 2004. godina kada je taj udio bio svega 14%.

Turistička mjesta mogu računati na bar 30% višestrukih posjeta. Istraživanja su, naime, pokazala da taj udio najčešće iznosi 37%, ali se od 2001. godine jako mijenja u rasponu 33%-44% što navodi na oprezniji zaključak. Udio gostiju koji izjavljuju da su dva puta bili na ljetovanju u istom mjestu kreće se od 20% do 25%, ali nakon 1997. godine. Ipak je najviše gostiju koji u mjesto dolaze prvi put. Ekstremne vrijednosti su iz istraživanja 1994. (47%) odnosno 2004. godine (35%). Rezultati se najčešće kreću oko 41%-43%.

C4. DULJINA BORAVKA U HRVATSKOJ – TREND 1989.-2007.

Struktura turista u Hrvatskoj prema duljini boravka u razdoblju od 1989. do 2007. (u %)

	1989.*	1994.	1997.	2001.	2004.	2007.
1 do 3	4,2	3,3	0,8	1,7	2,4	1,7
4 do 7	10,9	24,1	24,5	29,4	32,4	36,0
8 do 14	48,6	42,4	45,5	45,3	44,2	46,5
15 do 21	20,3	16,7	21,1	17,0	15,3	12,0
22 i više	16,0	13,5	8,1	6,6	5,7	3,8
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Samo inozemni gosti

Izvor: TOMAS Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj - TRENDOVI 1987.-2008.,
Institut za turizam 2009.

Hrvatska je destinacija za ljetni godišnji odmor u kojoj 44%-47% gostiju boravi 8-14 dana. Potvrdu za to nalazimo u rezultatima istraživanja od 1997. do 2007. godine. Potpuno u skladu s općim trendom porasta kraćih putovanja u trajanju 4 do 7 dana je i trend u Hrvatskoj – udio takvih putovanja kontinuirano raste i prema rezultatima iz 2007. iznosi 36% što je za 25 postotnih poena više u odnosu na 1989. godinu. Značajno je pao broj boravaka koji traju više od 15 dana. Udio takvih putovanja je 1989. godine bio 36%, a 2007. 16%. Osobito se smanjio udio gostiju koji borave 22 i više dana.

D. TURISTIČKA POTROŠNJA U DESTINACIJI – TRENDVI 1997.-2007

D1. PROSJEČNA DNEVNA POTROŠNJA TURISTA U DESTINACIJI PREMA VRSTAMA USLUGA – TREND 1997.-2007.

Prosječna dnevna potrošnja turista u destinaciji prema vrstama usluga u razdoblju od 1997. do 2007. godine

	(u eurima)				Faktor povećanja			
	1997.	2001.	2004.	2007.	(2001./1997.)	(2004./2001.)	(2007./2004.)	(2007./1997.)
Ukupno	29,69	34,58	48,91	55,47	1,2	1,4	1,1	1,9
Izdaci za smještaj	12,27	15,46	17,64	23,01	1,3	1,1	1,3	1,9
Izdaci za hranu i piće	12,18	14,77	20,52	21,02	1,2	1,4	1,0	1,7
Ostali izdaci	5,23	4,35	10,75	11,43	0,8	2,5	1,1	2,2

Izvor: TOMAS Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj - TRENDVI 1987.-2008., Institut za turizam 2009.

Prosječna dnevna potrošnja turista u destinaciji uključuje tri glavne grupe troškova: troškove smještaja, troškove hrane i pića te ostale troškove. Prema istraživanju iz 1997. godine ta prosječna potrošnja je iznosila skoro 30 eura dnevno i u jedanaestogodišnjem razdoblju porasla je za približno 26 eura ili 1,9 puta. Izdaci za smještaj su se povećali za 11 eura ili 1,9 puta kao i izdaci za hranu i piće – veći su za približno 9 eura ili 1,7 puta. U grupi ostalih troškova, koja uz ostalo uključuje i troškove za kulturu, rekreaciju i zabavu, povećanje je iznosilo 6 eura ili 2,2 puta. Prema tome prosječna dnevna potrošnja u Hrvatskoj iz 1997. godine je udvostručena u 2007., a približno su udvostručene i sve pojedinačne grupe troškova od kojih se ona sastoji.

D2. STRUKTURA I STOPA PROMJENE PROSJEČNE DNEVNE POTROŠNJE TURISTA U DESTINACIJI PREMA VRSTAMA USLUGA – TREND 1997.-2007.

Struktura prosječne dnevne potrošnje turista u destinaciji i stopa promjene prema vrstama usluga u razdoblju od 1997. do 2007.

STRUKTURA (u %)	Struktura (u %)				Stopa promjene (u %)			
	1997.	2001.	2004.	2007.	(2001./1997.)	(2004./2001.)	(2007./2004.)	(2007./1997.)
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	16,5	41,4	13,4	86,8
Izdaci za smještaj	41,3	44,7	36,1	41,5	26,0	14,1	30,4	87,5
Izdaci za hranu i piće	41,0	42,7	42,0	37,9	21,3	38,9	2,4	72,6
Ostali izdaci	17,6	12,6	22,0	20,6	-16,8	147,1	6,3	118,5

Izvor: TOMAS Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj - TRENDVI 1987.-2008., Institut za turizam 2009.

Podaci o strukturi prosječnih dnevnih troškova u razdoblju 1997.-2007. ukazuju da se troškovi smještaja kreću od 41% do 45% (izuzetak je rezultat iz 2004. godine kada su ti troškovi iznosili 36% ukupnih troškova). Troškovi za hranu i piće iznose 41%-43% ukupnih dnevnih troškova, iako rezultati zadnjeg istraživanja pokazuju da njihov strukturni udio može pasti i na 38%. Udio grupe 'ostali troškovi' općenito najviše varira i pri kraju razdoblja se zadržao na 21-22%.

Uspoređujući početnu i zadnju godinu razdoblja, ukupni troškovi su porasli za 87%, odnosno izdaci za smještaj 86%, za hranu i piće 73%, a ostali izdaci za 119%.

E. TURISTIČKA POTROŠNJA

E1. PRIHODI I RASHODI OD PUTOVANJA U PLATNOJ BILANCI HRVATSKE

Prihodi i rashodi od putovanja prema razlozima putovanja - u četvrom tromjesečju 2009. godine (u milijunima eura)

	2005.	2006.	2007.	2008.	2008. Q1+Q2 +Q3	2008. Q4	2009. Q1+Q2 +Q3	2009. Q4*
1. Robni deficit	-7.518,0	-8.344,2	-9.434,0	-10.866,2	-8.403,1	-2.463,1	-5.580,2	-1.817,8
2. Putovanja - turizam (neto prihod)**	5.394,9	5.708,7	6.035,2	6.694,0	6.238,3	455,7	5.232,7	415,9
2.1. Prihodi**	5.998,9	6.293,3	6.752,6	7.459,4	6.807,0	652,4	5.787,8	579,0
2.1.1. Poslovni razlozi	504,0	388,4	389,2	386,4	301,0	85,4	199,9	55,8
2.1.2. Osobni razlozi	5.494,9	5.904,9	6.363,4	7.073,1	6.506,0	567,1	5.587,8	523,2
2.2. Rashodi	-604,1	-584,6	-717,3	-765,5	-568,6	-196,9	-555,2	-163,0
2.2.1. Poslovni razlozi	-267,4	-229,5	-266,9	-261,3	-190,9	-70,4	-174,2	-66,6
2.2.2. Osobni razlozi	-336,7	-355,1	-450,4	-540,2	-377,8	-126,5	-381,0	-96,4

Izvor: www.hnb.hr

* Preliminarni podaci

**Podaci o prihodima od putovanja temelje se na stavci platne bilance „putovanja, prihodi“, a obuhvaćaju sve transakcije potrošnje inozemnih turista i jednodnevnih posjetitelja na: smještaj, hranu i piće, prijevoz u zemlji, zabavu, kupnju i sl.

U četvrtom tromjesečju 2009. godini ostvareno je oko 0,6 milijardi eura prihoda od putovanja inozemnih turista, što je za oko 11% manje u odnosu na isto tromjesečje 2008. godine. Prema istraživanju HNB-a manja potrošnja inozemnih turista u glavnoj sezoni rezultat je najvećim dijelom smanjenja izvanpansionske potrošnje. Najveći udio prihoda od putovanja u Hrvatskoj ostvarili su inozemni putnici i posjetitelji koji dolaze radi osobnih razloga (90%), a manji je udio potrošnje motivirane poslovnim razlozima (10%). Rashodi koje imaju hrvatski građani na putovanjima u inozemstvo smanjeni su u četvrtom kvartalu u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 17%, a pri tome je oko tri petine rashoda domaćih turista proizašlo iz privatnih putovanja (60%), a oko dvije petine iz poslovnih putovanja (40%).